

МАТЭРЫЯЛЫ ПА АРХЕАЛОГІІ БЕЛАРУСІ

MATERIALS ON THE ARCHAEOLOGY OF BELARUS

Выпуск 32

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ АКАДЭМІЯ НАВУК БЕЛАРУСІ
Інстытут гісторыі

МАТЭРЫЯЛЫ ПА АРХЕАЛОГІІ БЕЛАРУСІ

MATERIALS ON THE ARCHAEOLOGY OF BELARUS

Зборнік навуковых артыкулаў
Заснаваны ў 1957 годзе

Выпуск 32

Мінск
«Беларуская навука»
2022

У чарговым выданні Інстытута гісторыі НАН Беларусі прадстаўлены навуковыя артыкулы і матэрыялы, прысвечаныя палівым даследаванням археалагічных помнікаў перыяду каменнага і бронзавага вякоў, жалезнага веку, Сярэдневякоўя, Новага і Навейшага часу.

Зборнік навуковых прац разлічаны на археолагаў, гісторыкаў, краязнаўцаў, музейных работнікаў, настаўнікаў і ўсіх тых, хто любіць старажытную гісторыю, цікавіцца матэрыяльнай і духоўнай культурай нашых далёкіх продкаў.

У к л а д а л ь н і к

В. І. Кошман, кандыдат гістарычных навук, дацэнт

Р э д а к ц ы й н а я к а л е г і я:

- В. М. Ляўко, доктар гістарычных навук, прафесар (галоўны рэдактар);
В. І. Кошман, кандыдат гістарычных навук, дацэнт (намеснік галоўнага рэдактара);
В. Л. Лакіза, кандыдат гістарычных навук, дацэнт (намеснік галоўнага рэдактара);
А. В. Вайцяховіч, кандыдат гістарычных навук, дацэнт (адказны сакратар);
М. М. Чарняўскі, кандыдат гістарычных навук (адказны сакратар);
Д. У. Дук, доктар гістарычных навук, прафесар;
А. Г. Калечыц, доктар гістарычных навук, прафесар;
А. А. Мяцельскі, доктар гістарычных навук;
С. А. Піваварчык, доктар гістарычных навук, дацэнт;
А. Г. Сітдзікаў, доктар гістарычных навук, член-карэспандэнт АН Рэспублікі Татарстан;
С. Д. Дзярновіч (тэхнічны сакратар)

Н а в у к о в ы р э д а к т а р

В. Л. Лакіза, кандыдат гістарычных навук, дацэнт

Р э ц е н з е н т ы:

доктар гістарычных навук А. А. Мяцельскі,
доктар гістарычных навук прафесар С. П. Віцязь

Выданне падрыхтавана ў рамках выканання падпраграмы 12.1 «Гісторыя» як складальнай часткі Дзяржаўнай праграмы навуковых даследаванняў на 2021–2025 гады «Грамадства і гуманітарная бяспека беларускай дзяржавы» (навуковы кіраўнік – член-карэспандэнт, доктар гістарычных навук, прафесар А. А. Каваленя), базавага задання «Археалагічная спадчына як фактар забяспячэння гуманітарнай бяспекі беларускага грамадства» (кіраўнік – кандыдат гістарычных навук дацэнт В. І. Кошман).

На вокладцы змешчана рагавая жалейка, якая належыць да паўночнабеларускай археалагічнай культуры другой паловы III тысячагоддзя да н. э. і выяўлена М. М. Чарняўскім падчас даследаванняў 2018 г. на тэрыторыі паселішча Асавец-2 Бешанковіцкага раёна Віцебскай вобласці.

ЗМЕСТ

АРТЫКУЛЫ

Кошман В. И. Лагерь Малый Тростенец как объект археологии Нового и Новейшего времени (по материалам работ 2018 года)	5
Маслюкоў Т. В., Рассадзін С. Я. Падземныя збудаванні Свята-Успенскай Лаўрышаўскай царквы....	14
Пачобут Н. А. Асноўныя вынікі першых даследаванняў археалагічнага комплексу Беразавец: замак і двор Кмітаў-Стратовічаў XVI – пачатку XVII стагоддзя.....	23

МАТЭРЫЯЛЫ

Бубенько Т. С. Исследования селища и курганного могильника-1 возле деревни Старое Село Витебского района в 2019 году	34
Дорах М. А. Керамічны посуд XVI–XVII стагоддзяў з даследаванняў 2019 года ў горадзе Гродна...	45
Клімаў М. В. Дадатковыя звесткі аб фартэцыях на тэрыторыі Расонскага раёна Віцебскай вобласці...	59
Макоўская В. А. Археалагічныя артэфакты з селішча на рацэ Менцы ў зборах Беларускага дзяржаўнага музея народнай архітэктуры і побыту	71
Сахончык А. Д. Скарб жалезнага веку з-пад вёскі Дубянец Столінскага раёна Брэсцкай вобласці: праблема культурна-храналагічнай атрыбуцыі.....	76

ПАЛЯВЫЯ ДАСЛЕДАВАННІ

Башков А. А. Результаты археологического исследования резиденции Пусловских XIX века в городе Коссово Ивацевичского района Брестской области в 2019 году	89
Велент-Шчэрбач С. С. Археалагічныя даследаванні 2018 года ў Верхнім Панямонні на тэрыторыі Іўеўскага раёна Гродзенскай вобласці	101
Войтехович А. В. Археологические исследования восточной периферии селища 1 археологического комплекса на реке Менке в 2018 году.....	110
Вороненко О. В. Исследования памятников каменного века на территории Стрешинской низины в 2018–2019 годах	114
Ганецкая І. У. Вынікі археалагічных даследаванняў неўмацаванай сядзібы замкавага комплексу у Міры ў 2018 годзе (раскоп I).....	125
Гаршкоў А. Д. Папярэднія вынікі даследаванняў на помніку Кавальцы-1 у 2019 годзе.....	139
Клімаў М. В. Доследы паселішчаў Полацкага Падзвіння ў 2019 годзе	148
Кошман В. І. Фартыфікацыя летапіснага Барысава (паводле археалагічных даследаванняў 2018–2019 гадоў)	154
Крывальцэвіч М. М., Вашанаў А. М., Іоў А. В., Лукашэвіч В. М. Адкрыццё новай групы археалагічных помнікаў на рацэ Сцвізе (Прыпяцкае Палессе) у 2019 годзе	159
Крывальцэвіч М. М., Гаршкоў А. Д. Вынікі выратавальных раскопак 2019 года на паселішчы Любань-7 у басейне ракі Арэсы.....	169
Кунаш А. А. Археалагічныя даследаванні на тэрыторыі горада Слоніма ў 2019 годзе.....	182
Плавінскі М. А. Даследаванні Браслаўскага Прачысценскага манастыра ў 2019 годзе.....	185
Спирин И. В. Раскопки на городище Горная Веравойша в 2018 году	203
Тарасевіч В. М., Плавінскі М. А. Даследаванні некропаля Наўры II у 2019 годзе.....	207
Ткачоў А. Ю. Археалагічныя даследаванні на тэрыторыі Слонімскага раёна Гродзенскай вобласці ў 2018–2019 гадах.....	226
Чарняўскі М. М. Археалагічныя даследаванні на Беларускай Паазер’і ў 2018 годзе	235

ПЕРСАНАЛІ

Нашы юбіляры

Валянціна Сяргеёўна Вяргей (да 75-годдзя з дня нараджэння) (<i>А. Ф. Касюк</i>).....	241
Міхаіл Іванавіч Лашанкоў (да 70-годдзя з дня нараджэння) (<i>В. І. Кошман</i>)	243
Ірына Уладзіміраўна Ганецкая (да 60-годдзя з дня нараджэння) (<i>В. І. Кошман</i>).....	244

In memoriam

Памяці Леонида Васильевича Алексеева (к 100-летию со дня рождения) (15.01.1921–22.03.2008) (<i>Л. В. Колединский</i>).....	246
Памяці Петра Фёдоровича Лысенко (к 90-летию со дня рождения) (16.09.1931–23.03.2020) (<i>Л. В. Колединский</i>).....	248
Памяці Алега Вільгельмавіча Юва (14.12.1957–18.06.2021) (<i>В. И. Кошман, Н. А. Плавинский</i>).....	249
Памяці Вольгі Мікалаеўны Ляўко (21.05.1947–26.10.2021) (<i>В. Л. Лакіза, С. С. Юрэцкі</i>)	251
ПРЫНЯТЫЯ СКАРАЧЭННІ.....	253

Навуковае выданне

МАТЭРЫЯЛЫ ПА АРХЕАЛОГІІ БЕЛАРУСІ

MATERIALS ON THE ARCHAEOLOGY OF BELARUS

Зборнік навуковых артыкулаў

Выпуск 32

Рэдактар *Н. Т. Гаўрыленка*

Мастацкі рэдактар *Д. А. Комлеў*

Тэхнічны рэдактар *М. В. Савіцкая*

Камп'ютарная вёрстка *Ю. А. Агейчык*

Падпісана да друку 15.04.2022. Фармат 60 × 84^{1/8}. Папера афсетная. Друк лічбавы.
Ум. друк. арк. 29,5. Ул.-выд. арк. 28,0. Тыраж 100 экз. Заказ 55.

Выдавец і паліграфічнае выкананне:

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Выдавецкі дом «Беларуская навука».
Пасведчанні аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы, распаўсюджвальніка друкаваных выданняў
№ 1/18 ад 02.08.2013, № 2/196 ад 05.04.2017. Вул. Ф. Скарыны, 40, 220141, г. Мінск.